

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Cob/87/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8708200282
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8708200282.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: BKS-Leasing a.s., Bratislava, Pribinova 4, IČO: 31 644 333, zastúpený Mgr. Miroslavom Rybánskym, advokátom, Grösslingová 10, Bratislava, proti žalovanému: M. C., nar. XX.XX.XXXX, bývajúci B. XXXX/X, O. - Z., zastúpený JUDr. Dušanom Mackom, advokátom, Mnoheľova 840/8, Poprad, o zaplatenie 6.358,97 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 18Cb/174/2008-188 zo dňa 19.10.2010, jednomyseľne takto

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu. Ďalej tohto zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 2.895,44 eur a tiež nahradiť trovy štátu vo výške 17,80 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 191.570,20 Sk so 14% p. a úrokom z omeškania od 9.12.2006 do zaplatenia a na náhradu trov konania dôvodiac, že bola uzavretá medzi žalobcom a žalovaným leasingová zmluva č. LZF/04/40321, ktorej predmetom bol finančný leasing ojazdeného osobného automobilu zn. ŠKODA Octavia Combi 1,8 T Elegance, pričom žalovaný neuhrádzal leasingové splátky v termínoch v zmysle splátkového kalendára a došlo k porušeniu ustanovení leasingovej zmluvy a k predčasnému ukončeniu leasingového vzťahu. Žalobca si uplatnil v zmysle finančného vyrovnania zaplatenie istiny a úrokov z omeškania. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého medzi žalobcom a žalovaným ako fyzickou osobou bola uzavretá leasingová zmluva dňa 22.7.2004, pričom v dôsledku neuhrádzania splátok došlo dňa 25.4.2006 k výpovedi zo strany žalobcu, ktorú prevzal žalovaný v ten istý deň a žalobca si uplatnil finančné vyrovanie, ktoré pozostávalo z neuhradenej časti obstarávacej ceny, dlžných splátok, nákladov za odobratie predmetného vozidla, zmluvnej pokuty a finančných nákladov. Žalovaný namietal uplatnený nárok z dôvodu premlčania zmluvnej pokuty, neukončenia zmluvného vzťahu, uhradenia dlžných splátok, nedôvodnosti a nezákonného postupu žalobcu pri odobratí vozidla a tiež neprimeranosti predajnej ceny a ohodnocovania iného vozidla ako vozidla, ktoré bolo odobraté, pričom celkovo došlo k úhrade zo strany žalovaného vo výške 22.292,05 eur a vozidlo bolo zakúpené za 10.157,34 eur. Súd citoval ust. § 39, § 51, § 52, § 54 ods. 1 Obč. zák., čl. VII. bod 7.5, čl. IX. bod 9.2, 9.2.1, čl. IX. bod 9.3, čl. IX. bod 9.9, čl. IX. bod 9.13, 9.13.1, čl. IX. bod 9.14, čl. IX. bod 9.15, čl. IX. bod 9.17 Dohody o všeobecných podmienkach finančného leasingu, ďalej ust. § 9 ods. 2 zák. č. 659/2007 Z.z. a konštatoval, že žalobca nepreukázal opodstatnenosť a dôvodnosť svojho nároku, teda, že došlo k zákonnému postupu v zmysle Všeobecných zmluvných podmienok čl. 9.3, 9.7, a že bol dôvod na odobratie vozidla, a že bolo odobraté vozidlo, ktoré bolo znaleckým posudkom ohodnotené a teda nepreukázal oprávnenosť nároku časti obstarávacej ceny, uplatnenie si zaplatenia leasingových splátok, keďže všetky splátky boli uhradené, odôvodnenosť nákladov za odobratie predmetu leasingu a za finančnú činnosť a nešpecifikoval zmluvnú pokutu - penále z neuhradených splátok a tiež opodstatnenosť výšky predajnej ceny predmetu leasingu. Žalovaný celkove uhradil žalobcovi 22.292,05

eur a zaviazat' ho na zaplatenie istiny, ako si uplatnil žalobca, by bolo v rozpore s dobrými mravmi a bola by porušená rovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom, čo by bolo v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Uviedol, že došlo k ohodnoteniu iného motorového vozidla, aké bolo predmetom finančného leasingu, čo bolo potvrdené aj výpoveďami svedkov. Preto súd prijal záver, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a žalobu zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 a § 148 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd tento zmenil a žalobe vyhovel, prípadne, aby rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolanie podal z dôvodu § 205 ods. 2 písm. a/ - d/, f/ O.s.p.. Poukázal na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nerešpektuje zásady uvedené v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., je preto nepreskúmateľné a došlo tak k vade uvedenej v § 221 ods. 1 O.s.p., ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a žalobcovi sa postupom súdu prvého stupňa odňala možnosť pred ním konať. Uviedol, že proti žalovanému si uplatnil nárok na náhradu škody, ktorý sa skladal z jednotlivých čiastkových nárokov. Išlo o neuhradenú časť obstarávacej ceny vo výške 5.636,71 eur, dlžné splátky vo výške 2.815,23 eur, ostatné náklady - náklady na odobratie predmetu zmluvy vo výške 416,68 eur, zmluvná pokuta vo výške 1.222,98 eur, finančné náklady vo výške 451,48 eur. Od vyššie uvedených nákladov žalobca odpočítal predajnú cenu predmetu leasingu vo výške 4.184,11 eur bez DPH. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že súd zastáva názor, že nebol dôvod na odobratie predmetu leasingu zo strany žalobcu, nakoľko boli všetky splátky zo strany žalovaného uhradené. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že doteraz neeviduje úhradu časti splátky č. 15 a úhradu splátok č. 16 a 22 z leasingovej zmluvy zo strany žalovaného, pričom túto skutočnosť viackrát uviedol na pojednávaniach pred súdom prvého stupňa. Z odôvodnenia rozsudku nijako nevyplýva na základe akých skutočností a dôkazov súd zastáva názor, že žalovaný má všetky leasingové splátky uhradené a teda, že žalobca nemal dôvod leasingovú zmluvu vypovedať a predmet leasingu žalovanému odobrať, a preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa aj v tejto časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Podľa názoru žalobcu žalovaný ohľadom úhrady leasingových splátok a to časti splátky č. 15 a splátok 16 - 22 nepredložil žiaden relevantný dôkaz o ich úhrade a taktiež zo žiadneho dôkazu predloženého v súdnom konaní nevyplýva, že žalovaný dlžné leasingové splátky uhradil, a preto žalobca mal za to, že ohľadom dôvodnosti vypovedania leasingovej zmluvy z dôvodu neplatenia leasingových splátok súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež vec nesprávne právne posúdil. Nakoľko z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca leasingovú zmluvu vypovedal plne v súlade s Dohodou o všeobecných podmienkach leasingu, a v konaní voči žalovanému si uplatnil nároky v súlade s Dohodou o všeobecných podmienkach leasingu (ďalej len DVPL), ktoré boli neoddeliteľnou prílohou leasingovej zmluvy, žalobca uviedol nasledovné vyjadrenie k nároku, ktoré uplatnil.

Pokiaľ išlo o neuhradenú časť obstarávacej ceny, tento nárok vyplýva z čl. IX. bod 9.13.1 DVPL, pričom jeho výška je vypočítaná ako obstarávacia cena predmetu leasingu vo výške 468.907,60 Sk bez DPH, znížená o kapitálovú časť leasingových splátok splatných ku dňu predčasného ukončenia leasingovej zmluvy. To znamená, že od obstarávacej ceny vo výške 468.907,60 Sk žalobca odpočítal uhradenú istinu vo výške 299.096,20 Sk a výsledkom je uplatnený čiastkový nárok vo výške 169.811,40 Sk (5.636,71 eur).

Pokiaľ išlo o dlžné splátky do dňa predčasného ukončenia zmluvy, žalobca si tieto nárokuje v zmysle čl. IX. bod 9.13.3 DVPL a ide o dlžné splátky splatné do dňa predčasného ukončenia leasingovej zmluvy, t.j. do 25.4.2006. K tomuto dňu eviduje žalobca neuhradené splatné leasingové splátky v celkovej výške 2.815,23 eur (časť leasingovej splátky č. 15 a leasingové splátky č. 16 - 22).

Pokiaľ ide o ostatné náklady - náklady na odobratie predmetu zmluvy, ide o refakturáciu nákladov na činnosť agentúry smerujúcich k inkasu pohľadávky, resp. v tomto prípade aj k odobratiu predmetu leasingu. Žalobca upozornil na skutočnosť, že v čase poverenia externej agentúry bol žalovaný v omeškaní so zaplatením viac ako 7 leasingových splátok, pričom počas celej doby trvania leasingovej zmluvy uhradil leasingové splátky neskoro a nepravidelne a teda poverenie agentúry na inkasovanie pohľadávky považuje žalobca za dôvodné a opodstatnené. Uvedený nárok si žalobca v konaní uplatnil v zmysle čl. VII. bod 7.5 DVPL a tento nárok v konaní dostatočne odôvodnil a jeho výšku preukázal vystavenou faktúrou zo strany externej agentúry a dokladom o jej úhrade zo strany žalobcu.

Zmluvná pokuta je uplatňovaná v zmysle čl. VI. bod 6.8 DVPL a to vo výške 0,2% za každý deň omeškania s úhradou leasingových splátok. Žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 1.222,98 eur. Výpočet zmluvnej pokuty bol prvostupňovému súdu predložený, pričom z tohto výpočtu je zrejmé, s ktorými splátkami sa žalovaný dostal do omeškania a za aké obdobie si žalobca leasingové splátky voči žalovanému uplatňuje. Tvrdenie súdu, že žalobca zmluvnú pokutu dostatočne nešpecifikoval, teda nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní.

Finančné náklady sú uplatňované na základe čl. IX. bod 9.13.1 DVPL a sú tvorené neuhradenou časťou provízie, ktorá bola žalobcom za sprostredkovanie uzatvorenia leasingovej zmluvy so žalovaným vyplatená. Neuhradená časť provízie sa vypočítala ako celková provízia 21.100,84 Sk mínus uhradená časť provízie do dňa predčasného ukončenia 11.429,62 Sk.

K právnenému záveru súdu prvého stupňa, že žalobca ohodnotil iné motorové vozidlo, ako bolo predmetom finančného leasingu medzi žalobcom a žalovaným, žalobca uviedol, že predmetom leasingovej zmluvy bolo motorové vozidlo zn. ŠKODA OCTAVIA Combi 1.8T Elegance, výrobné číslo karosérie TMBGL 41U922632730, číslo motora AUM068003 a toto bolo aj predmetom oceňovania znalcom Ing. M. Y., nakoľko údaje o vozidle uvedenom v leasingovej zmluve sa plne zhodujú s údajmi o vozidle (výrobné číslo karosérie a motora) na strane 6 znaleckého posudku. Z rozhodnutia súdu nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel k záveru, že predmetom ohodnocovania vozidla bolo iné vozidlo, a preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa aj v tejto časti nepreskúmateľné.

K právnenému záveru súdu prvého stupňa, že v prípade, ak by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny, bola by porušená rovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, žalobca uviedol, že v zmysle § 262 ods. 1, 2 Obch. zák. si strany môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom. V zmysle ust. § 262 ods. 2 Obch. zák. dohoda podľa ods. 1 vyžaduje písomnú formu. Žalobca poukázal na skutočnosť, že leasingová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania dohodu v zmysle § 262 ods. 1 Obch. zák. jednoznačne obsahuje, a to v zákonom stanovenej v písomnej forme. Podľa názoru žalobcu je teda nesporné, že účastníci si použitie Obchodného zákonníka na ich zmluvný vzťah dohodli v súlade s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a je teda potrebné ustáliť, či v čase uzatvorenia leasingovej zmluvy boli alebo neboli zmluvy uzatvorené podľa Obchodného zákonníka spotrebiteľskými zmluvami v zmysle ust. § 52 ods. 1 Obč. zák.. V zmysle prechodného ust. § 879j zák. č. 568/2007 Z.z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník, sa vznik právnych vzťahov pred 1.1.2008, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1.1.2008, posudzujú podľa doterajších predpisov, t.j. podľa Občianskeho zákonníka platného a účinného pred 1.1.2008. V zmysle ust. § 52 ods. 1 Obč. zák. platného a účinného v deň uzatvorenia zmluvného vzťahu medzi účastníkmi, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Z citovaného ust. § 52 ods. 1 Obč. zák. je podľa názoru žalobcu zrejmé, že citované ustanovenie Občianskeho zákonníka taxatívne stanovuje skupinu zmlúv, ktoré možno považovať za spotrebiteľské zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, pričom je zrejmé, že všetky zmluvy uzatvorené podľa Obchodného zákonníka sa stali spotrebiteľskými zmluvami až s účinnosťou ku dňu 1.1.2008, teda až potom, ako bol uzatvorený zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania. Na základe týchto dôvodov žalobca zastáva názor, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a právny vzťah účastníkov konania sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. V závere odvolania žalobca namietal aj výšku priznanej odmeny právnenému zástupcovi žalovaného.

Žalovaný navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd na základe vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa konštatuje, že leasingová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným dňa 22.7.2004 je spotrebiteľskou zmluvou a z tohto hľadiska je záver súdu prvého stupňa správny. Žalobca neuznáva, že by išlo v danom prípade o spotrebiteľskú zmluvu a odôvodňuje to tým, že do 31.12.2007 sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v § 52 - 54 Obč. zák. nevzťahovali na tento typ zmluvy a v tomto smere poukázal na definíciu

spotrebiteľskej zmluvy v § 52 ods. 1 v znení platnom do 31.12.2007. Tento názor žalobcu nezodpovedá však správne mu výkladu a aplikácii príslušných zákonných ustanovení a nepriamemu účinku Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Aj v čase uzavretia zmluvy zákon upravoval vzťahy upravené typovou zmluvou, ktorou sa podľa zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje (§ 23a zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení ku dňu uzavretia zmluvy). Rovnako ako Občiansky zákonník aj uvedený zákon zakazoval dojednávať zmluvné podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Nie je treba preto aplikovať ani nepriamy účinok Smernice na to, aby bolo možné konštatovať, že žalobca ako dodávateľ mal v čase uzatvárania zmluvy explicitne zakázané dojednávať v typových zmluvách podmienky, ktoré spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Teda záver súdu prvého stupňa o charaktere spotrebiteľského vzťahu vyplývajúci z leasingovej zmluvy uzavretej dňa 22.7.2004 je správny.

V ostatnom však je treba poukázať na to, že v danom prípade išlo o finančný leasing, ktorý je treba vymedziť ako záväzkový vzťah, ktorého podstatou je záväzok poskytovateľa leasingu odovzdať príjemcovi leasingu na určitú dobu do užívania veci, či inú majetkovú hodnotu, ktorú prenajímateľ obvykle za tým účelom obstaral do svojho vlastníctva na základe dopytu a podľa výberu nájomcu a záväzok nájomcu uhradiť náklady spojené s obstaraním leasingu prostredníctvom leasingových splátok. Nájomca má obvykle právo po splnení zmluvných podmienok na prevod predmetu leasingu do svojho vlastníctva. Prevod vlastníctva je u finančného leasingu väčšinou zabezpečený opčným právom, teda na základe výzvy nájomcu alebo k nemu môže dochádzať automaticky. V tejto súvislosti sa hovorí o obstarávacej funkcii finančného leasingu, ktorá ho kvalitatívne odlišuje od nájmu, u ktorého je primárna funkcia užívacia. Nájomca nesie už od začiatku leasingového vzťahu riziká spojené s predmetom leasingu, ako aj náklady spojené s jeho užívaním a takýto leasing je označovaný za leasing finančný práve preto, že sa záväzky prenajímateľa obmedzujú na finančné služby. V prípade finančného leasingu ide o účelové obstaranie vecí, práva, či inej majetkovej hodnoty podľa potrieb, výberu a určenia nájomcu s využitím cudzích zdrojov - zdrojov poskytovateľa predmetu leasingu. Zmyslom tohto špecifického súkromnoprávneho inštitútu je tak zabezpečiť za odplatu financovanie vecí pre nájomcu, ktorý sa k nej chová od okamihu jej odovzdania ako k veci vlastnej so všetkými rizikami na strane nájomcu a nie s rizikami na strane vlastníka ako je tomu v zmluvách o nájme. Leasingový prenajímateľ síce zostáva po celú dobu trvania leasingu vlastníkom predmetu leasingu, jeho práva a povinnosti súvisiace s vlastníctvom predmetu leasingu však patria nájomcovi. V rámci finančného leasingu je na nájomcu prenášaná zodpovednosť za predmet leasingu i nebezpečenstvo a riziká s ním spojené, čím sa finančný leasing typovo odlišuje od bežného nájmu. Na rozdiel od prenajímateľa v prípade nájmovej zmluvy nemá leasingový prenajímateľ záujem na tom, ktorej je po dobu trvania leasingového vzťahu vlastníkom, vrátila do jeho dispozície, ale jeho cieľom spravidla je, aby po zaplatení všetkých leasingových splátok prešiel predmet leasingu do vlastníctva leasingového nájomcu. Leasingový prenajímateľ neobstaráva predmet leasingu do svojho vlastníctva s cieľom vlastniť predmet nájmu a vyvíjať podnikateľskú činnosť jeho prevádzkovaním, ale z dôvodu prevodu predmetu leasingu do vlastníctva leasingového nájomcu po zaplatení všetkých leasingových splátok. Leasingový prenajímateľ tak má v prípade neplnenia leasingovej zmluvy právo na vydanie predmetu leasingu z titulu vlastníckeho práva. Špecifický charakter finančného leasingu sa prejavuje tiež v nárokoch pri predčasnom ukončení leasingovej zmluvy, resp. pri zániku nesplneného záväzku vzniklého na základe leasingovej zmluvy. Medzi najčastejšie prípady predčasného ukončenia leasingových zmlúv patrí zánik záväzkového vzťahu v dôsledku odstúpenia od zmluvy, či zánik záväzku pre dodatočnú nemožnosť plnenia. Leasingové zmluvy, resp. Obchodné podmienky, na ktoré leasingové zmluvy odkazujú, obsahujú dôvody, pre ktoré je oprávnený leasingový prenajímateľ odstúpiť od zmluvy. Týmito dôvodmi bývajú napr. omeškanie leasingového nájomcu s platením leasingových splátok, užívanie predmetu leasingu leasingovým nájomcom v rozpore s technickými podmienkami prevádzky, v rozpore s účelom užívania predmetu leasingu, v dôsledku čoho vzniká alebo hrozí škoda alebo dochádza k nadmernému, či predčasnému opotrebeniu, či poškodeniu predmetu leasingu, hrubé porušenie ďalších povinností vyplývajúcich z leasingovej zmluvy, či vstup leasingového nájomcu do likvidácie, premiestnenie sídla, či bydliska leasingového nájomcu mimo územia Slovenskej republiky, odstúpenie leasingového prenajímateľa, či dodávateľa od kúpnej zmluvy, zmluvy o dielo, či inej obdobnej zmluvy, ktorou bol obstaraný predmet leasingu. Obchodné podmienky, na ktoré odkazujú leasingové zmluvy, často rozlišujú medzi výpoveďou leasingovej zmluvy a odstúpením od zmluvy. V skutočnosti však nejde o výpoveď leasingovej zmluvy, ale ide vždy o odstúpenie od zmluvy za rôzne dojednaných podmienok.

O výpoveď nejde z toho dôvodu, že tomu odporuje povaha záväzku. Obsahom leasingovej zmluvy nie je záväzok nepretržitej alebo opakovanej činnosti alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strieť určitú činnosť, pričom vzhľadom k charakteru predmetných záväzkov nemožno dôvodiť, že v prípade výpovedi by sa táto nedotýkala vzájomných práv a povinností pred účinnosťou výpovedí. Nemožno totiž oddeliť práva a povinnosti vzniklé pred účinnosťou tejto výpovede a práva a povinnosti po účinnosti tohto právneho úkonu. V týchto prípadoch je nutné vykonať vzájomné vyporiadanie účastníkov daného záväzkového vzťahu. Právne dôsledky odstúpenia od zmluvy je treba rozlišovať v prípade odstúpenia od zmluvy uzavretej v režime Občianskeho zákonníka a v prípade odstúpenia od zmluvy uzavretej v režime Obchodného zákonníka. Odstúpením od leasingovej zmluvy dôjde k predčasnému zániku záväzku z leasingovej zmluvy, lebo právne doteraz nedošlo k splneniu záväzku z leasingovej zmluvy - leasingový nájomca nemal možnosť užívať predmet leasingu po celú dohodnutú dobu leasingovej zmluvy a neprešlo na neho rovnako vlastnícke právo k predmetu leasingu. Leasingový prenajímateľ však splnil svoje povinnosti z leasingovej zmluvy - zaobstaral predmet leasingu do svojho vlastníctva na základe žiadosti a výberu leasingového nájomcu, uhradil obstarávaciu cenu predmetu leasingu. Tento odovzdal leasingovému nájomcovi do užívania s tým, že leasingový nájomca nesie nebezpečenstvo škody na veci. Nesie náklady na prevádzku, údržbu a opravy predmetu leasingu. Pri riadnom splnení leasingovej zmluvy by leasingový nájomca užíval predmet leasingu po celú dobu trvania leasingovej zmluvy a nadobudol by vlastnícke právo k predmetu leasingu bez toho, aby to vyžadovalo plnenie ďalších povinností zo strany leasingového nájomcu. Hodnotu nepeňažitého plnenia, ktoré poskytol leasingový prenajímateľ, je preto nutné vyčíslieť sumou zodpovedajúcou obvyklej cene leasingu v danom mieste a čase za obdobných podmienok, za akých bol leasing poskytovaný po odpočítaní finančných nákladov, ktoré leasingový prenajímateľ ušetril v dôsledku odstúpenia od zmluvy (najmä úrokov z úveru, ktorých leasingový prenajímateľ nemusel hradiť v dôsledku predčasného ukončenia leasingovej zmluvy, pokiaľ táto situácia nastala) a po odpočítaní výťažku z predaja predmetu leasingu. Leasingové zmluvy, resp. Obchodné podmienky obsahujú často dohodu strán, že leasingový prenajímateľ má právo na úhradu všetkých dohodnutých leasingových splátok (do ktorých je treba započítať i prípadnú akontáciu). Táto dohoda vyššie uvedeným zásadám zodpovedá a nie je v rozpore s dobrými mravmi. Od splátok je však nutné odpočítať finančné náklady, ktoré prípadne leasingový prenajímateľ ušetril v dôsledku odstúpenia od zmluvy (najmä úroky z úverov, ktoré leasingový prenajímateľ nemusel hradiť v dôsledku predčasného ukončenia leasingovej zmluvy). Z rovnakého dôvodu je nutné od splátok tiež odpočítať výťažok z predaja predmetu leasingu. Právo na zaplatenie všetkých splátok je dané práve špecifickým charakterom finančného leasingu. Leasingové splátky v sebe zahŕňajú náklady na obstaranie predmetu leasingu, vrátane úrokov, ktoré je leasingový prenajímateľ povinný hradiť peňažnému ústavu i zisk, ktorý leasingový prenajímateľ získa v dôsledku svojej podnikateľskej činnosti. Pokiaľ sa však predčasne ukončením leasingovej zmluvy znížia náklady prenajímateľa, musí sa táto suma samozrejme odpočítať od leasingových splátok. Leasingový prenajímateľ má rovnako právo na vrátenie predmetu leasingu, ktorý leasingovému nájomcovi poskytol na základe leasingovej zmluvy. Tomuto právu zodpovedá povinnosť leasingového nájomcu vrátiť predmet leasingu leasingovému prenajímateľovi na vlastné náklady a nebezpečenstvo. Pri predaji predmetu leasingu je leasingový prenajímateľ povinný postupovať s náležitou starostlivosťou. Pokiaľ by sa predajná cena predmetu leasingu podstatne odchyľovala od obvyklej ceny, je treba pri odpočte vychádzať z tejto obvyklej ceny. Rovnako v prípade, že by si leasingový prenajímateľ predmet leasingu ponechal, patrí leasingovému nájomcovi obvyklá cena vráteného predmetu leasingu. Právo leasingového nájomcu na vrátenie výťažku z predaja predmetu leasingu možno vyvodiť z ust. § 451 a § 457 Obč. zák..

Ako bolo už vyššie uvedené, je leasingový nájomca povinný zaplatiť leasingovému prenajímateľovi obvyklú cenu leasingu poskytovaného za obdobných podmienok v danom mieste a čase, resp. podľa obvyklého zmluvného dojednanja všetky dohodnuté leasingové splátky. V tejto cene, resp. v týchto splátkach je rovnako zahrnutá obstarávacía cena predmetu leasingu. Súčasne je leasingový nájomca povinný vrátiť leasingovému prenajímateľovi predmet leasingu. Hodnotu tohto vráteného predmetu leasingu by preto leasingový prenajímateľ získal nad rámec nároku vyplývajúci z ust. § 451 a § 457 Obč. zák., lebo táto hodnota je už obsiahnutá v obvyklej cene leasingu, ktorú je povinný leasingový nájomca zaplatiť leasingovému prenajímateľovi, resp. v súhrne dohodnutých leasingových splátok. O túto sumu by sa preto bezdôvodne obohatil. Z tohto dôvodu má leasingový nájomca právo na zaplatenie (odpočet) výťažku z predaja vráteného predmetu leasingu, resp. na zaplatenie (odpočet) obvyklej ceny tejto veci. Leasingový prenajímateľ má rovnako právo na úhradu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s predčasným ukončením leasingovej zmluvy, napr. nákladov na transport predmetu leasingu, jeho úschovu, zabezpečenie a speňaženie (§ 451 a § 457 Obč. zák.). Záväzky

účastníkov vrátiť si plnenie poskytnuté druhou stranou majú charakter synalagmatických záväzkov, vrátane možnosti vykonať vzájomné zúčtovanie týchto svojich nárokov. Synalagmatický charakter týchto záväzkov je založený zákonom, ktorý v ust. § 457 Obč. zák. ukladá každej zo strán vrátiť plnenie poskytnuté druhou stranou. Ide o právo, ktoré vzniká odstúpením od zmluvy. Počítanie premlčacej doby sa preto riadi ust. § 107 ods. 1, 3 Obč. zák.. Právo na vrátenie predmetu leasingu sa samozrejme nepremlčuje, lebo ide o nepremlčateľné vlastnícke právo. Pokiaľ si strany dohodli tzv. konečné vyrovnanie, môžu vykonať prípadné zúčtovanie v tomto konečnom vyrovnaní a táto dohoda býva obsiahnutá v niektorých leasingových zmluvách, resp. obchodných podmienkach, pričom ide vo svojej podstate o vyúčtovanie vzájomných práv a povinností vykonané po predčasnom ukončení zmluvy leasingovým prenajímateľom. V úvahu prichádzajú aj iné nároky, než nároky uvedené v § 451 a § 457 Obč. zák., môže ísť napr. o právo na náhradu škody, či o právo na zmluvnú pokutu a v týchto prípadoch ide o samostatné nároky odlišné od nárokov podľa § 451 a § 457 Obč. zák.. Tieto nároky nemožno vzájomne zúčtovať s nárokmi podľa ust. § 451 a § 457 Obč. zák., možné je len započítanie nárokov podľa ust. § 580, § 581 Obč. zák.. Ak bude toto započítanie vykonané v tzv. konečnom vyrovnaní, musí právny úkon započítania spĺňať i požiadavku určitosti podľa § 37 ods. 1 Obč. zák.. U týchto nárokov sa premlčacia lehota posudzuje vždy podľa charakteru jednotlivého nároku.

Odvolačí súd tento právny názor uviedol s tým, že súd prvého stupňa podľa týchto zásad pri riešení daného vzťahu nepostupoval, a preto je dôvod na zrušenie rozsudku podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p..

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní pokračovať podľa vyššie naznačených záverov a v zmysle týchto potom o nároku žalobcu rozhodnúť. Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom vysloveným v tomto uznesení (§ 226 O.s.p.).

V zmysle § 224 ods. 3 O.s.p. súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.